

Rekomendacijos

Rekomendacijos Nr. 1/2025 dėl 2027 m. Pasaulinės antidopingo agentūros (WADA) Pasaulio antidopingo kodekso

Priimta 2025 m. vasario 11 d.

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

2024 m. spalio 2 d. raštu¹ Europos Komisija (Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas) paprašė Europos duomenų apsaugos valdybos (EDAV) pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) 70 straipsnio 1 dalies e punktą išnagrinėti šiuo metu atnaujintą Pasaulio antidopingo kodeksą (toliau – Kodeksas) ir jį papildančius tarptautinius standartus (toliau – standartai), kad būtų įvertinta, ar jie atitinka BDAR. 2023 m. Pasaulinė antidopingo agentūra (toliau – WADA) pradėjo Kodekso ir jo standartų peržiūrą, kuri turi būti užbaigta iki 2025 m. gruodžio mėn., o peržiūrėta redakcija įsigalios 2027 m. sausio mėn. Kodeksu siekiama tarptautiniu mastu suderinti antidopingo politikos priemonės, taisyklės ir reglamentavimo nuostatas, jį papildo aštuoni tarptautiniai standartai, kuriais siekiama didinti antidopingo programų, daugiausia įgyvendinamų per nacionalines antidopingo organizacijas (toliau – (N)ADO), tarpusavio nuoseklumą. Aštuoniuose tarptautiniuose standartuose nurodomi šie aspektai: duomenų apsauga; švietimas; žvalgybos informacija ir tyrimai; laboratorijos; rezultatų valdymas; bandymai; gydomojo naudojimo išimtys ir sprendimų vykdymas.

EDAV ir jos pirmtakė pagal 29 straipsnį įkurta darbo grupė (toliau – 29 straipsnio darbo grupė) laikui bėgant atidžiai stebėjo WADA veiklą, peržiūrėdamos ankstesnę Kodekso ir jo standartų redakciją. 2008² ir 2009 m.³ 29 straipsnio darbo grupė priėmė dvi nuomones dėl tam tikrų Kodekso ir jo tarptautinių standartų nuostatų. Vėliau, 2013 m., 29 straipsnio darbo grupė nusiuntė WADA raštą⁴, kuriame išdėstė keletą pastabų ir susirūpinimą keliančių klausimų dėl šių dokumentų atnaujinimo. Galiausiai 2019 m. Europos duomenų apsaugos valdyba raštu ES Tarybai pirmininkaujančiai valstybei nare⁵ pateikė pastabų dėl (tuo metu vykstančio) Kodekso ir jo standartų peržiūros proceso.

EDAV primena, kad Kodekso ir jo standartų taisyklės valstybės narės perkėlė į savo nacionalines teises sistemas, atsižvelgdamos į savo atitinkamą nacionalinę sporto struktūrą ir organizavimą. Iš tiesų, valstybės narės, pasirašiusios 2005 m. UNESCO tarptautinę antidopingo konvenciją ir Europos Tarybos antidopingo konvenciją, turi laikytis įsipareigojimų, kylančių iš šių konvencijų ratifikavimo.

¹ Europos Komisija, Prašymas duomenų apsaugos požiūriu išnagrinėti peržiūrėto Pasaulio antidopingo kodekso projektą ir atitinkamus standartus (Ref. Ares (2024)7027092 – 03/10/2024).

² 2008 m. rugpjūčio 1 d. priimta 29 straipsnio darbo grupės nuomonė 3/2008 dėl Pasaulio antidopingo kodekso tarptautinio privatumo apsaugos standarto projekto, WP 156.

³ 2009 m. balandžio 6 d. priimta 29 straipsnio darbo grupės nuomonė 4/2009 dėl Pasaulio antidopingo agentūros (WADA) Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto, su juo susijusių WADA kodekso nuostatų ir kitų privatumo klausimų, atsižvelgiant į WADA ir (nacionalinių) antidopingo organizacijų kovą su dopingo vartojimu sporte, WP 162.

⁴ 2013 m. kovo 5 d. 29 straipsnio darbo grupės pirmininko laiškas WADA ir jo priedas (Ref. Ares (2013)289160 – 05/03/2013).

⁵ 2019 m. spalio 9 d. EDAV pirmininko laiškas ES Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narei (Ref: OUT2019-0035).

Kaip paaiškinta generalinės advokatės išvadoje byloje C-115/22⁶, nors Kodeksas yra privati teisinė priemonė, jo veiksmingumą užtikrina 2005 m. UNESCO tarptautinė antidopingo konvencija. Pagal konvencijos 4 straipsnį Kodekso nuostatos nėra sudedamoji Konvencijos dalis ir neturi tiesioginio poveikio nacionalinėje teisėje. Tačiau pagal tą pačią nuostatą valstybės narės, kurios yra Konvencijos Susitariančiosios Šalys, įsipareigojo laikytis Kodekso principų. Minėtas įsipareigojimas į valstybių narių teisės sistemas perkeltas skirtingai, nes, kaip nurodyta 2017 m. Europos Komisijos užsakymu atliktame tyrime⁷, vienos valstybės narės Kodeksas yra teisiškai privalomas, o kitose – ne.

Bet kuriuo atveju EDAV primena, kad valstybės narės, priimdamos nacionalines antidopingo priemones, apimančias teisės aktus, administracinius aktus, politikos priemones ar administracinę praktiką ir grindžiamas Kodekso principais, turi užtikrinti, kad tos priemonės atitiktų EEE teisę, įskaitant BDAR. Todėl, jei Kodekso ir jo tarptautinių standartų nuostatos neatitinka BDAR, valstybės narės negali jų esamos redakcijos perkelti į nacionalines antidopingo priemones, nepažeisdamos savo įsipareigojimų pagal ES / EEE teisę ir atitinkamai nedarydamos neigiamo poveikio fizinių asmenų apsaugos lygiui EEE, kiek tai susiję su jų asmens duomenimis⁸.

Be to, antidopingo programas daugiausia vykdo (N)ADO, kurios yra vienos iš Kodeksą pasirašiusių šalių. (N)ADO turi taikyti antidopingo priemones, kurias valstybės narės nustato laikydamosi savo įsipareigojimų pagal Tarptautinę antidopingo konvenciją ir atsižvelgdamos į WADA lūkesčius. Šiuo atžvilgiu EDAV pabrėžia, kad, įgyvendinant nacionalines antidopingo priemones, (N)ADO, kaip duomenų valdytojos, yra atsakingos už asmens duomenų tvarkymą pagal BDAR ir, kaip administracinės institucijos⁹, prireikus neturi taikyti minėtų nacionalinių antidopingo taisyklių, jei jomis gali būti prieštaraujama tiesioginį poveikį turinčioms BDAR nuostatomis¹⁰. Todėl valstybės narės, įgyvendindamos nacionalinius antidopingo teisės aktus, administracinius aktus, politikos priemones ar administracinę praktiką, turėtų atidžiai įvertinti, ar Kodekso ir jo tarptautinių standartų nuostatos, susijusios su asmens duomenų tvarkymu, yra suderinamos su BDAR, kad (N)ADO taip pat galėtų išvengti galimų EEE teisės pažeidimų ir joms netektų susidurti su kompetentingų duomenų apsaugos institucijų taisomaisiais veiksmais ir sankcijomis.

⁶ Žr. 2023 m. rugsėjo 14 d. generalinės advokatės T. Čapetos išvados, pateiktos byloje C-115/22, ECLI:EU:C:2023:676, 5 punktą.

⁷ Antidopingas ir duomenų apsauga. Antidopingo įstatymų ir praktikos ES valstybėse narėse vertinimas atsižvelgiant į Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą, Europos Komisijos užsakymu Tilburgo universiteto Tilburgo teisės, technologijų ir visuomenės instituto bei konsultacijų bendrovės „Spark Legal“ atliktas tyrimas, Liuksemburgas, 2017 m.

⁸ Tuo tikslu žr. 2008 m. rugsėjo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Al Barakat*, sujungtos bylos C-402/05 P ir C-415/05 P, ECLI:EU:C:2008:461, 281 ir 285 punktus.

⁹ Remiantis 8 išnašoje nurodytu 2017 m. Europos Komisijos užsakymu atliktu tyrimu, dauguma N(ADO) yra viešosios įstaigos, paprastai įsteigtos įstatymu arba vyriausybės nutarimu.

¹⁰ Galiausiai, *mutatis mutandis*, žr. 2024 m. gegužės 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *NADA e.a.*, C-115/22, ECLI:EU:C:2024:384, 55 punktą.

Savo rekomendacijose EDAV pritaria Europos Komisijai kai kuriais susirūpinimą keliančiais klausimais dėl pagrindinių dabartinės Kodekso ir jo standartų peržiūros aspektų, kurie neatitinka BDAR, taip darydami neigiamą poveikį valstybių narių pareigai užtikrinti nuoseklų ir aukšto lygio fizinių asmenų teisių ir laisvių apsaugą EEE, visų pirma kiek tai susiję su jų teisėmis į privatumą ir asmens duomenų apsaugą. EDAV daugiausia dėmesio skirs svarbiausiems klausimams ir į Tarptautinį duomenų apsaugos standartą (toliau – ISDP) WADA įtrauktoms naujoms sąvokoms, kaip nurodyta Europos Komisijos prašyme, ir dėl aspektų, susijusių su ankstesnėmis išvadomis, remsis savo 2019 m. raštu. Net jei paminėtos ne visos atitinkamos kitų Kodeksą papildančių standartų nuostatos, turėtų būti laikoma, kad jos nurodytos šiose rekomendacijose, nes EDAV pastabos joms vis tiek gali būti taikomos.

EDAV palankiai vertina Kodekso ir jo tarptautinių standartų pakeitimus ir padarytą pažangą, pažymėdama, kad kai kurie 2019 m. spalio 9 d. EDAV rašte nurodyti klausimai buvo sėkmingai išspręsti, pavyzdžiui, nustatytas griežtesnis pranešimo apie saugumo pažeidimus terminas ir reikalavimas atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą prieš tvarkant duomenis, nes taikomas naujai nustatytas integruotosios privatumo apsaugos principas¹¹.

EDAV palankiai vertina tai, kad į visa apimančius WADA standartus buvo įtraukti Tarptautiniai žvalgybos ir tyrimų standartai (toliau – ISII), nes asmens duomenų tvarkymas tyrimo tikslais yra viena iš pagrindinių (N)ADO veiklų.

Tačiau EDAV pažymi, kad, deja, peržiūrint Kodeksą ir jo standartus nebuvo atsižvelgta į tam tikrus svarbius klausimus. Visų pirma EDAV vis dar abejoja, ar laikomasi BDAR, kiek tai susiję su ISDP numatytu sutikimo teisiniu pagrindu, nes pagal BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punktą, 6 straipsnio 1 dalies a punktą, 7 straipsnį ir 9 straipsnio 2 dalies a punktą sutikimas turi būti duodamas laisva valia, o atsisakymas duoti sutikimą arba jo atšaukimas gali turėti žalingą arba nepalankų poveikį duomenų subjektui.

Be to, EDAV pažymi, kad tam tikros duomenų tvarkymo veiklos tikslai tebėra ne iki galo apibrėžti. Pagal BDAR 5 straipsnio 1 dalies b punkte įtvirtintą tikslo apribojimo principą reikalaujama, kad asmens duomenys būtų tvarkomi tik nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais. Todėl atitinkami asmens duomenų saugojimo laikotarpiai nėra aiškiai pagrįsti.

EDAV pažymi, kad WADA ir (N)ADO vaidmenys, susiję su duomenų tvarkymo veikla, visų pirma antidopingo administravimo ir valdymo sistemos (toliau – ADAMS) duomenų bazėje, tebėra neaiškūs. Tai ne tik turi įtakos duomenų apsaugos pareigų priskyrimui ir valdymui, bet ir daro poveikį skaidrumui, atskaitomybei ir duomenų subjektų gebėjimui veiksmingai naudotis savo teisėmis.

Be to, reikėtų aiškiai nurodyti, kad Kodeksas jį pasirašiusioms įstaigoms yra teisiškai privalomas. Be to, pakartotiniam mėginių ir asmens duomenų, įskaitant sveikatos duomenis,

¹¹ Žr. ISDP 5.1 ir 10.4 straipsnius.

naudojimui turėtų būti taikomos tinkamos apsaugos priemonės, kad būtų apsaugotos duomenų subjektų teisės ir laisvės. Taip pat reikėtų tiksliau nustatyti biologinių mėginių analizės tikslus.

Visam duomenų tvarkymui pagal Kodeksą numatytos apsaugos priemonės turėtų būti lygiavertės standartui, kurio reikalaujama vadovaujantis teise į duomenų apsaugą, įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje ir BDAR. Nors EDAV supranta, kad Kodeksas taikomas tarptautiniams duomenų srautams, taikomos nacionalinės nuostatos, kuriomis užtikrinamas žemesnis duomenų apsaugos lygis, neturėtų pakenkti Kodekse ir standartuose numatytoms apsaugos priemonėms.

EDAV ragina Europos Komisiją skatinti WADA įtraukti EDAV atsiliepimus, kad WADA Kodeksas taptų pasauliniu duomenų tvarkymo standartu, atitinkančiu aukščiausių visų susijusių asmenų pagrindinių teisių ir laisvių apsaugos lygį.

Turinys

1. Kodekso taikymo sritis ir teisiškai privalomas pobūdis	7
2. Patikslinti duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo funkcijas ir atsakomybę	8
3. Nustatyti tinkamus teisinius pagrindus.....	9
4. Užtikrinti, kad duomenys būtų tvarkomi nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais 10	
5. Reikalauti papildomų apsaugos priemonių dalijantis asmens duomenimis su trečiosiomis šalimis	13
6. Viešas informacijos apie antidopingo taisyklių pažeidimus atskleidimas	15
7. Apibrėžti konkrečius duomenų saugojimo laikotarpius, ne ilgesnius, negu būtina kiekvienam tikslui pasiekti.	15
8. Nustatyti tolesnes kryptis, kaip organizacijoms geriau įgyvendinti pritaikytosios duomenų apsaugos principą	17
10. Paaiškinti paskirto asmens, atsakingo už visų taikytinų privatumo ir duomenų apsaugos teisės aktų laikymąsi, funkcijas.	19
11. Užtikrinti duomenų subjekto teisių veiksmingumą	20

Europos duomenų apsaugos valdyba,

atsižvelgdama į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR) 70 straipsnio 1 dalies e punktą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimą, ypač į jo XI priedą ir 37 protokolą, su pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 6 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 154/2018¹²,

atsižvelgdama į savo Darbo tvarkos taisyklių 12 ir 22 straipsnius,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1. Kodekso taikymo sritis ir teisiškai privalomas pobūdis

1. EDAV mano, kad jos 2019 m. rašte išreikštas susirūpinimas dėl Kodekso taikymo srities, visų pirma (N)ADO diskrecijos išplėsti antidopingo taisyklių taikymą ir jas taikyti sportininkams mėgėjams, taip juos įtraukiant į Kodekso taikymo sritį, tebėra aktualus¹³. Šiuo atžvilgiu EDAV pakartoja, kad, atsižvelgiant į proporcingumo, būtinumo ir duomenų kiekio mažinimo principus, Kodekso ir jo tarptautinių standartų taikymo srities išplėtimas apimant rekreacinio lygmens sportininkus (t. y. tuos, kurie užsiima rekreacine sporto veikla, bet ne oficialiomis varžybomis) būtų neproporcingas kišimasis į atitinkamų asmenų teisę į privatumą ir į asmens duomenų apsaugą.
2. Be to, pagal 1.0 ir 4.0 straipsnius ISDP nustatomos tik vadinamosios minimalios bendros taisyklės, kurių (N)ADO ir kiti atitinkami suinteresuotieji subjektai turi laikytis tvarkydami asmens duomenis pagal Kodeksą. Šiuo atžvilgiu ISDP 4.1 straipsnyje paaiškinama, kad visos (N)ADO privalo laikytis šio tarptautinio standarto, net jei jo reikalavimai viršija reikalavimus, nustatytus jų taikomuose duomenų apsaugos ir (arba) privatumo teisės aktuose. Be to, ISDP 4.2 straipsnyje nurodyta, kad tais atvejais, kai (N)ADO taikomi duomenų apsaugos ir privatumo teisės aktai arba kiti asmens duomenų tvarkymo teisės aktai, kuriais nustatomi griežtesni reikalavimai, nei nustatyti ISDP, (N)ADO turi užtikrinti, kad jų duomenų tvarkymas atitiktų minėtus duomenų apsaugos ir privatumo reikalavimus arba taikytinus teisės aktus. EDAV palankiai vertina šias nuostatas, nes jos veikiausiai reiškia, jog tais atvejais, kai nėra duomenų apsaugos ir (arba) privatumo teisės aktų arba jais užtikrinama palyginti žemesnio lygio atitinkamų asmenų teisių ir laisvių apsauga, kiek tai susiję su jų asmens duomenimis, šios apsaugos priemonės bus viršesnės ir netrukdydys taikyti duomenų apsaugos ir privatumo teisės aktų arba kitų duomenų

¹² Nuorodos į valstybes nares šiame dokumente turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EEE valstybes nares.

¹³ Žr. 2019 m. spalio 9 d. EDAV pirmininko laiško ES Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narei priedą (Ref: OUT2019-0035), p. 3.

tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų, kuriais nustatoma aukštesnio lygio asmens duomenų apsauga, pavyzdžiui, BDAR.

3. Tačiau EDAV pabrėžia, kad ne visada lengva nustatyti, ar ISDP reikalavimai viršija taikytinos nacionalinės teisės reikalavimus. Kaip minėta ankstesniame susirašinėjime, EDAV tvirtai pritaria privatumo ir asmens duomenų apsaugos skatinimui vykdant antidopingo veiklą, kaip nurodyta standarte. Nepaisant to, EDAV kelia klausimą, ar griežtai teisiniu požiūriu bus galima taikyti ISDP 4.1 ir 4.2 straipsnius, ypač tais atvejais, kai įgyvendinus ISDP nuostatas (N)ADO pažeistų savo pareigas, kylančias iš taikytinų teisės aktų. EDAV panašiai abejoja 4.2 straipsnio veiksmingumu, kai taikant griežtesnes apsaugos priemones, numatytas duomenų apsaugos ir privatumo teisės aktuose arba kituose asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose, (N)ADO kiltų Kodekso 24.1.12 straipsnyje nustatytos pasekmės už Kodekso ir (arba) jo tarptautinių standartų nesilaikymą. Be to, leidus valstybėms narėms arba (N)ADO pasirinkti taikytiną reglamentavimą, sportininkams ir kitiems atitinkamiems asmenims gali būti taikomos nevienodos sąlygos.
4. EDAV taip pat pažymi, kad, deja, Kodekse ir ISDP numatytos kelios apsaugos priemonių, kuriomis siekiama apsaugoti teisę į privatumą ir duomenų apsaugą, išimties, kurios praktiškai leidžia taikyti žemesnius privatumo ir duomenų apsaugos standartus. Pavyzdžiui, dėl saugojimo laikotarpių – ISDP 11.4 ir 11.5 straipsniai ir A priedas, o dėl tikslo apribojimo principo – ISDP 6.2 straipsnis. EDAV rekomenduoja apriboti bet kokius galimus nukrypimus nuo ISDP numatytų apsaugos priemonių tiek, kiek tai būtina siekiant konkrečių ir svarbių viešojo intereso tikslų, ir griežčiau apibrėžti išimčių taikymo sritį. Taigi, (N)ADO gali remtis išimtimi tik tuo atveju, jei išimtis yra proporcinga siekiamam tikslui, atsižvelgiant į teisių į privatumą ir duomenų apsaugą esmę, ir ja įgyvendinamos tinkamos ir konkrečios atitinkamų asmenų pagrindinių teisių ir interesų apsaugos priemonės.

2. Patikslinti duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo funkcijas ir atsakomybę

5. Kaip EDAV pažymėjo 2019 m. rašte¹⁴, taip pat atsižvelgiant į 29 straipsnio darbo grupės antrąją nuomonę 4/2009¹⁵, naujausioje Kodekso redakcijoje ir standartuose vis dar nėra nuorodų į duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo funkcijas vykdant konkrečią duomenų tvarkymo veiklą. Šis klausimas yra labai svarbus, nes jis turi įtakos tam, kaip paskirstomos ir administruojamos su duomenų apsauga susijusios atsakomybės sritys, o tai ypač svarbu ne EEE subjektams, kurie EEE veikia kaip duomenų valdytojai, arba tiems subjektams, kurie renka duomenis iš EEE esančių asmenų¹⁶.
6. EDAV supranta, kad duomenų tvarkymo vykdant antidopingo veiklą įrašai, patenkantys į Kodekso taikymo sritį, kuriuos (N)ADO turi tvarkyti, pagal ISDP 5.2 straipsnį gali būti

¹⁴ 2019 m. spalio 9 d. EDAV pirmininko laiškas ES Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narei (Ref: OUT2019-0035).

¹⁵ 2009 m. balandžio 6 d. priimta Nuomonė 4/2009 dėl Pasaulinės antidopingo agentūros (WADA) Tarptautinio privatumo ir asmeninės informacijos apsaugos standarto, dėl susijusių WADA Kodekso nuostatų ir dėl kitų privatumo klausimų WADA ir (nacionalinėms) antidopingo organizacijoms kovojant su dopingu sporte, WP 162.

¹⁶ Pagal BDAR 3 straipsnį (Teritorinė taikymo sritis), reglamentas taikomas asmens duomenų tvarkymui, kai Sąjungoje esančių duomenų subjektų asmens duomenis tvarko Sąjungoje neįsisteigęs duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas ir duomenų tvarkymo veikla yra susijusi su elgsenos, kai jie veikia Sąjungoje, stebėseną.

laikomi supaprastinta duomenų tvarkymo veiklos įrašų, kurių reikalaujama pagal BDAR 30 straipsnį, versija. Vis dėlto, priešingai nei pagal BDAR 30 straipsnio 1 dalies b punktą, kuriame reikalaujama konkrečiai dokumentuoti tikslus, pagal ISDP reikalaujama dokumentuoti tik „bendrą“ duomenų tvarkymo tikslą, kuris gali būti nepakankamai apibrėžtas. **Todėl EDAV rekomenduoja atitinkamai iš dalies pakeisti ISDP 5.2 straipsnį.**

7. Pastaboje dėl 5.2 straipsnio a punkto ISDP numatyta, kad (N)ADO privalo saugoti savo duomenų tvarkymo veiklos įrašus. Be to, kalbant apie WADA administruojamą ADAMS duomenų bazę, WADA tvarko dokumentus, susijusius su duomenų tvarkymu ADAMS duomenų bazėje, ir suteikia prieigą prie jų. Tačiau konkrečios (N)ADO ir WADA (t. y. duomenų valdytojo, bendrų duomenų valdytojų, duomenų tvarkytojo) funkcijos, susijusios su duomenų baze ir kiekviena joje vykdoma duomenų tvarkymo veikla, nėra aiškiai apibrėžtos.
8. **Atsižvelgdama į išdėstytą informaciją, EDAV rekomenduoja į ISDP įtraukti reikalavimą organizacijoms, kurioms taikomas Kodeksas, nustatyti savo funkcijas, atitinkančias BDAR nustatytas funkcijas, kiekvienos duomenų tvarkymo veiklos atveju, visų pirma, kiek tai susiję su ADAMS duomenų baze, nurodant, ar minėtos organizacijos yra duomenų valdytojos, duomenų tvarkytojos ar bendros duomenų valdytojos.**
9. Be to, įrašai, kuriuos (N)ADO turi tvarkyti pagal ISDP 5.2 straipsnį, šiuo metu neapima visų duomenų šaltų, pavyzdžiui, galimo tarptautinio duomenų perdavimo. Siekiant įvykdyti BDAR 30 straipsnio 1 dalies a, e ir f punktus, įrašuose turi būti nurodyti atitinkami saugojimo laikotarpiai, kiekvienos duomenų tvarkymo veiklos duomenų valdytojas ir informacija apie bet kokią galimą tarptautinį duomenų perdavimą. **EDAV rekomenduoja atitinkamai iš dalies pakeisti įrašus pagal ISDP 5.2 straipsnį ir užtikrinti, kad įrašai apimtų visą duomenų tvarkymo veiklą, įskaitant tą, kuri gali būti numatyta kituose WADA standartuose.**

3. Nustatyti tinkamus teisinius pagrindus

10. Be to, EDAV abejoja, ar kai kurie teisiniai duomenų tvarkymo veiklos pagrindai, numatyti ISDP 7.0 straipsnyje, gali būti laikomi tinkamais.
11. Pirma, EDAV pabrėžia, kad sutikimas, apibūdintas ISDP 7.2 straipsnyje, negali būti laikomas „duotu laisva valia“ pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies a punktą, 7 straipsnį ir 9 straipsnio 2 dalies a punktą, todėl abejoja, ar (N)ADO gali naudoti sutikimą kaip galiojantį teisinį pagrindą asmens duomenims tvarkyti. Sutikimas gali būti tinkamas teisinis pagrindas tik tuo atveju, jei duomenų subjektui suteikiama galimybė iš tikrųjų pasirinkti priimti siūlomas sąlygas arba jų atsisakyti nepatiriant žalos. EDAV pažymi, kad pagal ISDP 7.2 straipsnio a punktą asmenims gali kilti neigiamų pasekmių dėl jų atsisakymo duoti sutikimą tvarkyti jų asmens duomenis, o tai neatitinka BDAR nustatytų sutikimo reikalavimų. Be to, EDAV pažymi, kad vien informuojant asmenis apie tokias neigiamas pasekmes, kaip teigiama ISDP 7.2 straipsnio a punkte, sutikimas netampa galiojančiu.
12. Šiuo atžvilgiu EDAV pabrėžia, kad sutikimas turi atitikti daugiau reikalavimų nei nurodytieji ISDP, be kita ko, užtikrinant, kad duomenų subjektai galėtų atšaukti savo sutikimą taip pat

lengvai, kaip ir jį duoti. **Todėl EDAV rekomenduoja, kad Kodekse ir ISDP sutikimas nebūtų naudojamas kaip teisinis pagrindas, išskyrus atvejus, kai jis atitinka BDAR 7 straipsnyje nustatytus reikalavimus.**

13. Antra, EDAV abejoja, ar būtina naudoti gyvybinius interesus kaip tinkamą teisinį pagrindą, kaip nurodyta ISDP 7.1 straipsnyje. Gyvybinių interesų sąvoka aiškinama labai siaurai ir pagal BDAR jos taikymo sritis yra labai ribota. Minėta sąvoka gali būti naudojama tik ribotais ir specifiniais atvejais, pavyzdžiui, siekiant apsaugoti asmens gyvybę ekstremaliosios situacijos atveju. Todėl EDAV nėra įsitikinusi, kad taikant Kodeksą siekiami tikslai patektų į šio teisinio pagrindo sritį. Gali pasitaikyti atvejų, kad asmens duomenys labai specifinėmis aplinkybėmis galės būti tvarkomi dėl gyvybinių interesų. Tačiau tai neatitinka EDAV išdėstyto ISDP 7.1 straipsnio aiškinimo – šio straipsnio taikymo sritis yra daug platesnė ir taikoma, pvz., Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte (toliau – ISRM) numatytam duomenų tvarkymui, pagal kurį (N)ADO ir sportininkui turi būti pranešama apie medicininės išvadas.
14. **Todėl EDAV rekomenduoja peržiūrėti visą ISDP 7.1 straipsnį ir apskritai klausimą, ar sąvoka „gyvybiniai interesai“ gali būti vartojama visame Kodekse ir laikoma galiojančiu teisiniu pagrindu. Kitas sprendimas – gyvybiniais interesais kaip teisiniu pagrindu naudotis tik taip, kaip nurodyta BDAR 46 konstatuojamojoje dalyje (t. y. tik tais atvejais, kai duomenų tvarkymas negali būti akivaizdžiai grindžiamas kitu teisiniu pagrindu).**
15. **Atsižvelgdama į išdėstytą informaciją, EDAV mano, kad tais atvejais, kai teisiniai sutikimo pagrindai ir gyvybiniai interesai neatitinka BDAR reikalavimų, (N)ADO turėtų remtis alternatyviais teisiniais pagrindais, pavyzdžiui, išvardytais ISDP 7.1 straipsnio a punkte.**

4. Užtikrinti, kad duomenys būtų tvarkomi nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais

16. EDAV mano, kad ISDP 3.1, 4.1 ir 6.1 straipsniuose apibrėžtas kovos su dopingu veiklos sąrašas apima įvairią veiklą – nuo testavimo iki švietimo, kaip asmens duomenų tvarkymo tikslų.
17. Abejonių keliantis ISDP 6.1 straipsnis buvo pakeistas visas, asmens duomenų tvarkymą apribojant vienu tikslu (t. y. kova su dopingu) ir nurodant, kad gali būti tvarkomi tik „atitinkami“ ir „proporcingi“ asmens duomenys. Pastaboje dėl šio straipsnio nurodyta, kad (N)ADO turi išnagrinėti Kodeksą ir jo standartus, kad nustatytų, kokių asmens duomenų reikia. Pastaboje taip pat priduriama, kad daugeliu atvejų asmens duomenys, kuriuos turi rinkti (N)ADO, yra nurodyti ISDP.
18. Siekdama sustiprinti ISDP įtvirtintas duomenų apsaugos priemones, EDAV rekomenduoja aiškiai įtraukti papildomus principus: pirma, (N)ADO turi tvarkyti asmens duomenis pagal nustatytą, aiškiai apibrėžtą bei teisėtą tikslą, antra, jos turi užtikrinti, kad tvarkytini asmens duomenys būtų adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslo, dėl kurio jie tvarkomi. **EDAV rekomenduoja minėtą problemą spręsti reikalaujant, kad (N)ADO**

įgyvendintų technines ir organizacines priemones, kuriomis būtų užtikrintas duomenų kiekio mažinimas.

19. Nors EDAV palankiai vertina minėtą tikslo apribojimo principo aiškinimą, pažymima, kad ISDP 6.2 straipsnyje, atrodo, išplečiama duomenų tvarkymo veiklos sritis, kad ji apimtų ne tik tą veiklą, kuri aprašyta Kodekse, bet ir „veiksmingą kovą su dopingu“, o tai gali kelti problemų siekiant laikytis Kodeksu siekiamų duomenų apsaugos standartų. **EDAV rekomenduoja peržiūrėti ISDP 6 straipsnio 2 dalį, kad duomenų tvarkymo sąlygos, nesusijusios su Kodekse nustatytomis aplinkybėmis, būtų susiaurintos tik iki to, kas būtina nustatytam, aiškiai apibrėžtam ir teisėtam tikslui pasiekti. Be to, EDAV rekomenduoja ISDP 6.2 straipsnyje nustatyti reikalavimą atlikti duomenų apsaugos rizikos vertinimus, taip pat įgyvendinti rizikos mažinimo priemones kaip griežtus reikalavimus, kurie turi (t. y. „turi“, o ne „gali“) būti įvykdyti prieš pradedant tvarkyti duomenis.**
20. Pagal Kodekso 6.3 straipsnį biologiniai mėginiai, analizės duomenys ir dopingo kontrolės informacija gali būti toliau naudojami antidopingo moksliniams tyrimams, taip pat kokybei užtikrinti, kokybei gerinti, metodams tobulinti bei kurti arba referencinėms populiacijoms nustatyti. Tačiau, nors, norint toliau naudoti mėginius antidopingo mokslinių tyrimų tikslais, reikia sportininko sutikimo, tai neprivaloma siekiant toliau naudoti mėginių analizės duomenis ir dopingo kontrolės informaciją kokybei užtikrinti ir kitais susijusiais tikslais. Pagal Kodekse pateiktą apibrėžtį¹⁷ atrodo, kad antidopingo moksliniai tyrimai apima įvairių rūšių mokslinius tyrimus, įskaitant „mokslinius darbus“. Šiuo atžvilgiu EDAV primena, kad tik tolesnis duomenų tvarkymas „mokslinių tyrimų“ tikslais¹⁸ laikomas suderinamu su pradiniu duomenų rinkimo tikslu ir, jei taip yra, tam tikromis sąlygomis ir su sąlyga, kad taikomos tinkamos atitinkamų asmenų teisių ir laisvių apsaugos priemonės, kaip reikalaujama BDAR 89 straipsnio 1 dalyje, (N)ADO gali remtis pirminio duomenų tvarkymo teisiniu pagrindu¹⁹.
21. Todėl EDAV pabrėžia, kad analitiniai duomenys arba bet kokie kiti asmens duomenys gali būti toliau tvarkomi antidopingo (ne mokslinių) tyrimų, kokybės užtikrinimo ar kitais susijusiais suderinamais²⁰ tikslais tik tuo atveju, jei minėtas tolesnis tvarkymas grindžiamas galiojančiu teisiniu pagrindu pagal BDAR²¹. Be to, kadangi šiomis aplinkybėmis bus paplitęs sveikatos duomenų tvarkymas, (N)ADO vis tiek turi įvertinti, kuri draudimo tvarkyti specialių kategorijų asmens duomenis išimtis pagal BDAR 9 straipsnio 2 dalį gali būti taikoma.

¹⁷ Žr. Kodekso 19.1 ir 19.2 straipsnius.

¹⁸ Mokslinių tyrimų tikslų sąvokos klausimu EDAV „*mokslinius tyrimus <...> aiškina kaip mokslinių tyrimų projektą, parengtą pagal atitinkamo sektoriaus metodikos ir etikos standartus, laikantis gerosios praktikos*“. Žr. 2020 m. gegužės 4 d. priimtų EDAV gairių 05/2020 dėl sutikimo pagal Reglamentą 2016/679 153 punktą.

¹⁹ Žr. 2019 m. sausio 23 d. priimtą Europos duomenų apsaugos valdybos nuomonės 3/2019 dėl „Klausimų ir atsakymų dėl Klinikinių tyrimų reglamento (KTR) ir Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) sąveikos 31 punktą.

²⁰ Pagal BDAR 6 straipsnio 4 dalį.

²¹ BDAR 50 konstatuojamoji dalis.

22. Nors pagal Kodekso 6.3 straipsnį mėginiai, analizės duomenys ir dopingo kontrolės informacija gali būti toliau naudojami antidopingo mokslinių tyrimų, kokybės užtikrinimo ir kitais susijusiais tikslais, Kodekso 6.2 straipsnyje yra išvardyti įvairūs kiti tikslai, kuriais mėginiai, analizės duomenys ir dopingo kontrolės informacija „turi būti analizuojami“, o kai kurie iš šių tikslų nėra tinkamai apibrėžti. EDAV rekomenduoja tiksliau nustatyti šiuos tikslus, visų pirma susijusius su „DNR arba genominiu profiliavimu“, taip pat tikslus, įtrauktus į frazę „bet kuris kitas teisėtas antidopingo tikslas“. Be to, EDAV pabrėžia, kad biologiniuose mėginiuose esantys genetiniai duomenys yra ypač neskelbtini, atsižvelgiant ne tik į neišvengiamą mėginį pateikusių sportininkų tapatybės nustatymo riziką, net jei jų tapatybė pašalinama, nes tam tikrų genetinių profilių pobūdis yra unikalus²², bet ir į tai, kad tie duomenys apima informaciją, įskaitant sveikatos duomenis, apie jų biologinius giminaičius.
23. Be to, Kodekso 6.3 straipsnyje nurodyta, kad mėginiai ir susiję analitiniai duomenys arba dopingo kontrolės informacija, kurie turi būti toliau naudojami, pirmiausia apdorojami taip, kad duomenų nebūtų galima atsekti iki konkretaus sportininko. Tačiau tai nereiškia, kad mėginiai ir kiti asmens duomenys, naudojami mokslinių tyrimų arba kokybės užtikrinimo tikslais, turi būti praktiškai pseudoniminami arba nuasmeninami, kaip numatyta WADA pateiktame dokumente, kuriame apibendrinami esminiai Kodekso pakeitimai²³. Priešingai, pagal Tarptautinį laboratorijų standartą (toliau – ISL) reikalaujama tik pašalinti arba negrįžtamai pakeisti tiesioginius identifikatorius iš mėginių ir analizės duomenų prieš juos toliau naudojant minėtais tikslais. Be to, neaišku, ar tas pats pasakytina apie antidopingo kontrolės informaciją, nes ji nėra paminėta ISL²⁴. **EDAV rekomenduoja peržiūrėti Kodekso 6.3 straipsnį, kad mėginių, analizės ar kitų asmens duomenų (įskaitant sveikatos duomenis ar kitų kategorijų duomenis, susijusius su antidopingo kontrole) pakartotinis naudojimas mokslinių tyrimų tikslais (arba kitais suderinamais tikslais) būtų susietas su atitinkamų asmenų teisių ir laisvių tinkamų apsaugos priemonių įgyvendinimu, visų pirma siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi duomenų kiekio mažinimo principo. Be to, EDAV ragina nurodyti, kad tos priemonės turėtų apimti pseudonimų suteikimą arba nuasmeninimą, jei tie tikslai gali būti pasiekti minėtais būdais**²⁵.
24. Be to, EDAV palankiai vertina tai, kad į Kodeksą įtraukti 19.4 ir 19.6 straipsniai, kuriuose atitinkamai įpareigojama laikytis etikos standartų ir praktikos ir užkertamas kelias tolesniam asmens duomenų naudojimui prieš mėginį pateikusį asmenį.
25. Tarptautinio žvalgybos ir tyrimų standarto (toliau – ISII) 4.3.2 straipsnyje nurodyta, kad (N)ADO naudoja neapdorotą informaciją ir (arba) antidopingo žvalgybinę informaciją, kuria vėliau grindžiama ir į kurią orientuojama jų antidopingo veikla. EDAV mano, kad

²² Kaip pabrėžė 29 straipsnio darbo grupė 2014 m. balandžio 10 d. priimtoje Nuomonėje 05/2014 dėl nuasmeninimo metodu, WP216: „Literatūroje jau įrodyta, kad viešai skelbiamus genetinius išteklius (pvz., genealoginius registrus, nekrologus, paieškos sistemų užklausų rezultatus) sujungus su DNR donorų metaduomenimis (aukojimo laikas, donoro amžius, gyvenamoji vieta), galima nustatyti konkrečių asmenų tapatybę, net jeigu DNR buvo duota neva anonimiškai“.

²³ Ten pat.

²⁴ Žr. ISL 5.3.8.2 straipsnį.

²⁵ Žr. BDAR 6 straipsnio 4 dalies e punktą ir 89 straipsnį.

neapdorotos informacijos ir antidopingo žvalgybos apibrėžtys yra per plačios. Atsižvelgdama į tai, kad bet koks dopingo vartojimo tyrimas ir patikrinimai yra itin neskelbtino pobūdžio, EDAV mano, kad bet koks asmens duomenų tvarkymas ISII nustatytais tikslais gali kelti didelę riziką atitinkamiems asmenims. **Todėl EDAV rekomenduoja iš dalies pakeisti ISII, kad būtų aiškiai apribota tyrimo ir žvalgybos tikslais vykdomos duomenų tvarkymo veiklos apimtis ir informacija, kuri šioje veikloje gali būti naudojama.**

26. Be minėtų aspektų, EDAV dar rekomenduoja aiškiai nurodyti tyrimui reikalingo duomenų tvarkymo tikslus. ISII 5.2 straipsnyje paliekama plati laisvė kitais, nenurodytais tikslais tvarkyti asmens duomenis vartojant tokias formuluotes kaip „apima <...>, bet <...> neapsiriboja“. Bet koks tolesnis asmens duomenų tvarkymas kitais tikslais turėtų būti leidžiamas tik laikantis BDAR 6 straipsnio 4 dalyje nurodytų tikslų suderinamumo nustatymo sąlygų ir laikantis galiojančio teisinio pagrindo²⁶. **Todėl EDAV rekomenduoja ISII iš dalies pakeisti ir suderinti su ISDP 6.2 straipsniu. Panaši pastaba pateiktina dėl ISII 5.3.5 straipsnio, kuriame išdėstytas (N)ADO skatinimas „naudoti visus turimus tyrimo išteklius ir įgaliojimus“ yra susijęs su asmens duomenimis. EDAV nuomone, ši nuostata turėtų būti taikoma tik tada, kai duomenis tvarkyti būtina, ir tik ISII siekiamais tikslais.**

5. Reikalauti papildomų apsaugos priemonių dalijantis asmens duomenimis su trečiosiomis šalimis

27. ISDP 9.1 ir 9.2 straipsniuose nustatomi tam tikri (N)ADO dalijimosi asmens duomenimis su kitais „asmenimis“, kurie pagal standartą apibrėžiami kaip fiziniai asmenys, organizacijos ar kiti subjektai, reikalavimai. EDAV mano, kad ši apibrėžtis yra pernelyg plati, ir rekomenduoja ją dar labiau patikslinti. **EDAV taip pat rekomenduoja šiuose straipsniuose nurodyti, kokiomis aplinkybėmis, kokiais konkrečiais tikslais ir kokiomis sąlygomis leidžiama dalytis asmenine informacija su kitais „asmenimis“.**
28. **Be to, siekdama sustiprinti asmens duomenų apsaugos lygį, EDAV rekomenduoja, kad pagal ISDP būtų reikalaujama papildomų priemonių, susijusių su dalijimusi tokiais duomenimis, siekiant užtikrinti, kad:**
- **gavėjai asmens duomenis tvarkytų tik ribotais, nustatytais, aiškiai apibrėžtais ir teisėtais antidopingo tikslais, kuriais pateisinamas dalijimasis duomenimis ir kurie turi būti nurodyti Kodekse. Šiuo atžvilgiu EDAV rekomenduoja patikslinti terminą „privalomas teisinis procesas“, kuris nurodytas ISDP 9.1 straipsnio c punkte kaip galima aplinkybė, leidžianti dalytis duomenimis;**
 - **(N)ADO dalytųsi tik tais asmens duomenimis, kurie yra adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslo, dėl kurio jais būtina dalytis;**
 - **duomenų gavėjai asmens duomenis saugotų ne ilgiau nei būtina tais tikslais, kuriais jais dalijamasi, ir jie būtų ištrinami arba nuasmeninami (taip, kad nebūtų arba nebebūtų galimybės nustatyti duomenų subjekto tapatybę), kai tokie duomenys nebereikalingi;**

²⁶ BDAR 50 konstatuojamoji dalis.

- duomenų gavėjai, su kuriais dalijamasi asmens duomenimis, taikytų tinkamas saugumo priemonės, kuriomis būtų užtikrinamas gautų asmens duomenų vientisumas ir konfidencialumas.

29. ISDP 9.3 straipsnyje, be kita ko, nustatyti reikalavimai, skirti užtikrinti, kad asmens duomenimis su trečiųjų šalių atstovais būtų dalijamasi tik atsakingai, t. y., be kitų dalykų, būtų įgyvendintos techninės ir organizacinės saugumo priemonės. **EDAV rekomenduoja į šį straipsnį įtraukti papildomą reikalavimą, pagal kurį tais atvejais, kai ir jei duomenų tvarkymo veiklą vykdo trečiųjų šalių atstovai, veikiantys kaip duomenų tvarkytojai (N)ADO interesais, tokia veikla turi būti grindžiama sutartimi arba teisės aktu pagal BDAR 28 straipsnį. Pagal šios sutarties ar teisės akto sąlygas trečiųjų šalių atstovai turi veikti laikydamiesi (N)ADO dokumentais įformintų nurodymų²⁷ ir teikti joms pagalbą, kad jos galėtų užtikrinti ISDP ir BDAR laikymąsi, įskaitant, be kita ko, asmens duomenų saugumo užtikrinimą, atsakymus į prašymus pasinaudoti duomenų subjekto teisėmis, taip pat pareigas, susijusias su asmens duomenų saugumo pažeidimais, tačiau šiais ISDP ir BDAR laikymosi reikalavimais neapsiribojant.**

30. Kai ši trečiųjų šalių atstovų vykdoma duomenų tvarkymo veikla apima tarptautinį asmens duomenų perdavimą, turėtų būti nustatytos apsaugos priemonės, lygiavertės BDAR V skyriuje nustatytoms apsaugos priemonėms²⁸.

31. Kalbant apie duomenų perdavimą iš EEE įsikūrusių (N)ADO į ADAMS duomenų bazę, 2024 m. sausio mėn. Europos Komisija atnaujino Kanados tinkamumo statusą pagal BDAR ir patvirtino, kad įstatymu PIPEDA užtikrinamas apsaugos lygis yra tinkamas. Todėl EDAV mano, kad šiuo pagrindu vykdomas duomenų perdavimas tebėra teisėtas. Tačiau jei duomenys būtų perduodami tiesiogiai tarp (N)ADO ir jiems nebūtų taikomas Kanados sprendimas dėl tinkamumo, tos duomenų perdavimo kategorijos turėtų būti aprašytos Kodekse, o eksportuojanti (N)ADO turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi BDAR V skyriaus ir taikytinų EDAV gairių²⁹.

32. Kalbant apie dalijimąsi antidopingo srities žvalgybos informacija pagal ISII 4.2 straipsnį, tokia pareiga dalytis asmens duomenimis turėtų būti grindžiama tinkamu teisiniu pagrindu pagal BDAR 6 straipsnį. Kai tokia veikla apima tarptautinį asmens duomenų perdavimą, EDAV rekomenduoja užtikrinti, kad būtų laikomasi BDAR V skyriuje nustatytų BDAR taisyklių, ir atitinkamai užtikrinti, kad nebūtų sumažintas BDAR garantuojamas fizinių asmenų apsaugos lygis³⁰. **Atsižvelgdama į standartų taikymo sritį ir tarptautinį elementą, susijusį su organizuoto sporto veikla, EDAV primygtinai rekomenduoja ISII**

²⁷ Atkreipkite dėmesį, kad pastabose dėl ISDP 9.3 straipsnio b punkto pateikta nuoroda į „sutarčinę kontrolę, kuri prireikus gali apimti“, neatitinka BDAR.

²⁸ Šiuo klausimu žr., pavyzdžiui, Europos Komisijos paskelbtas BDAR atitinkančias standartines sutarčių sąlygas dėl duomenų perdavimo iš duomenų valdytojų arba duomenų tvarkytojų, esančių ES/EEE, duomenų valdytojams arba duomenų tvarkytojams, įsisteigusiems už ES/EEE ribų (2021 m. birželio 4 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/914 dėl standartinių sutarčių sąlygų, kuriomis asmens duomenys perduodami į trečiąsias valstybes pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679).

²⁹ EDAV rekomendacijos Nr. 01/2020 dėl priemonių duomenų perdavimo priemonėms papildyti, siekiant užtikrinti atitiktį ES asmens duomenų apsaugos lygiui, priimta 2021 m. birželio 18 d.; Taip pat žr. 2020 m. liepos 16 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Facebook Ireland ir Schrems*, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559 (Schrems II).

³⁰ BDAR V skyriaus 44–50 straipsniai.

nustatyti konkrečias ir aiškiai apibrėžtas tyrimo ir tikrinimo taisykles, be kita ko, dėl dalijimosi asmens duomenimis ir jų tarptautinio perdavimo.

6. Viešas informacijos apie antidopingo taisyklių pažeidimus atskleidimas

33. Kalbant apie privalomą viešą antidopingo taisyklių pažeidimų atskleidimą, EDAV visų pirma palankiai vertina siūlomus Kodekso 14.3.2 straipsnio pakeitimus, kuriuose paaiškinama, kad privalomas viešas atskleidimas susijęs tik su galutiniais sprendimais (dėl antidopingo taisyklių pažeidimų, kuriuos daro profesionalūs sportininkai ar kiti pažeidėjai)³¹. Kalbant apie Kodekso 14.3.4 straipsnyje numatyto bendrojo principo išimtis, pagal kurias reikalaujama gauti sportininko ar kito susijusio asmens sutikimą norint po teismo proceso ar apeliacinio proceso viešai paskelbti sprendimus, kuriais įrodoma, kad asmuo nepadarė antidopingo taisyklės pažeidimo arba nėra asmens kaltės ar aplaidumo, EDAV pakartoja, kad sutikimas tvarkyti asmens duomenis turi atitikti BDAR reikalavimus, visų pirma tai, kad jis turi būti duotas laisva valia.
34. Be to, kalbant apie naujai įtvirtintą nuostatą, pagal kurią (N)ADO gali veikti be sportininko ar kito asmens sutikimo, jei jo tapatybė jau yra viešai žinoma arba jau atsirado pasekmės, EDAV abejoja, ar šia išimtimi tinkamai atsižvelgiama į tai, kad viešas paskelbimas gali atitikti sportininko ar kito susijusio asmens interesus.
35. EDAV palankiai vertina Kodekso 14.3.7 straipsnį, kuriame nustatyta, kad privalomo viešo atskleidimo nereikalaujama, kai sportininkas ar kitas asmuo, kurio atžvilgiu nustatyta, kad jis padarė antidopingo taisyklės pažeidimą, yra nepilnametis, saugomas asmuo arba sportininkas mėgėjas, ir kad bet koks viešas atskleidimas savo nuožiūra turi būti proporcingas bylos, kurioje tokie asmenys dalyvauja, faktams ir aplinkybėms.
36. Tačiau, siekdama užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp priešasčių, pateisinančių tam tikrą skaidrumą, susijusį su antidopingo taisyklių pažeidimais, ir poreikio apsaugoti atitinkamo asmens pagrindines teises ir interesus, EDAV rekomenduoja nurodyti, kad elementai, į kuriuos reikia atsižvelgti šiuo klausimu, yra, be kita ko, antidopingo taisyklės pažeidimo sunkumas, pažeidimų skaičius, tai, ar byla jau yra sulaukusi žiniasklaidos dėmesio, konkreti atitinkamo duomenų subjekto padėtis ir tai, ar sankcija turi pasekmių konkursų rezultatams ir sportininkų reitingavimui. Tais pačiais kriterijais turėtų būti vadovaujasi (N)ADO priimant sprendimus likusiais Kodekso 14.3.1 straipsnyje reglamentuojamo viešo informacijos atskleidimo savo nuožiūra atvejais.

7. Apibrėžti konkrečius duomenų saugojimo laikotarpius, ne ilgesnius, negu būtina kiekvienam tikslui pasiekti.

37. EDAV palankiai vertina tai, kad ISDP nustatomi (N)ADO skirti ilgiausi duomenų saugojimo laikotarpiai. Pagal BDAR 5 straipsnio 1 dalies e punkte įtvirtintą saugojimo trukmės

³¹ Šiuo atžvilgiu ESTT yra pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą: *NADA Austria* ir kt., byla C-474/24.

apribojimo principą reikalaujama, kad asmens duomenys būtų tvarkomi tik nustatytais ir teisėtais tikslais. Tačiau ISDP A priede nustatytas kiekvieno duomenų rinkinio saugojimo laikotarpis nėra aiškiai susietas su nustatytu, aiškiai apibrėžtu ir teisėtu duomenų tvarkymo tikslu. Todėl EDAV rekomenduoja, kad A priede išvardytuose moduluose būtų nurodytas (-i) atitinkamas (-i) nustatytas (-i), aiškiai apibrėžtas (-i) ir teisėtas (-i) kiekvieno atitinkamo duomenų rinkinio tvarkymo tikslas (-ai).

38. Priešingai nei nurodyta ISDP 11.2 straipsnyje, (N)ADO visada turėtų apibrėžti asmens duomenų saugojimo jų tvarkymo metu laikotarpį pagal BDAR 5 straipsnio 1 dalies e punktą. **Todėl EDAV rekomenduoja šiame straipsnyje išbraukti formuluotę „kai įmanoma“.**
39. EDAV palankiai vertina tai, kad ISDP 11.3 straipsniu užtikrinamas asmens duomenų ištrynimasis, sunaikinimas arba nuasmeninimas, kai jų nebereikia. Kadangi atitinkami antidopingo srities duomenys daugiausia yra neskelbtini, rizikos mažinimo priemonėmis turi būti užtikrintas asmens pagrindinių teisių ir laisvių laikymasis. Siekiant paaiškinti ISDP 11.3 straipsnio 3 sakinio formuluotę, reikia svarbesnių priežasčių saugoti neskelbtinus duomenis, kurių saugojimo trukmė ISDP A priede nenustatyta³², tačiau tos priežastys pačiame straipsnyje neapibrėžiamos. **EDAV rekomenduoja aiškiai nustatyti neskelbtinų duomenų saugojimo taisykles, teisinius pagrindus ir rizikos mažinimo priemones, kai ISDP A priede nenustatyta saugojimo trukmė.**
40. EDAV atkreipia dėmesį į tai, kad ISDP 11.5 ir 11.6 straipsniuose leidžiama saugoti duomenis pasibaigus apibrėžtiems saugojimo laikotarpiams. ISDP 11.5 straipsnio c punkte nurodytos išimtinės aplinkybės yra susijusios su „*laukiamais arba pagrįstai numatomais antidopingo taisyklių pažeidimais, tyrimais ar kitais teismo procesais*“. EDAV pažymi, kad terminas, susijęs su pagrįstu antidopingo taisyklių pažeidimų numatymu, yra neaiškus, ir rekomenduoja šį terminą patikslinti. Šie išskirtiniai ISDP 11.5 straipsnio a punkte nurodyti atvejai apima taikytiną teisę, pagal kurią leidžiama duomenis saugoti ilgiau nei pagal ISDP A priedą. Atsižvelgiant į tai, kad Kodeksas turėtų būti bendras minimalus asmens duomenų tvarkymo antidopingo tikslais standartas, neturėtų būti taikomi jokie kiti teisės aktai, kuriuose būtų numatytas ilgesnis duomenų saugojimas.
41. Pagal ISDP A priedą nustatyti saugojimo laikotarpiai netrukdo (N)ADO „*pašalinus asmeninę informaciją*“ įrašus saugoti ilgesnį laikotarpį. **EDAV rekomenduoja aiškiai nurodyti, kad šis teiginys susijęs su nuasmenintais duomenimis.** Kalbant apie III svarbią pastabą, EDAV rekomenduoja, kad siekiant duomenų kokybės tikslais pašalinti neišsamius duomenis, kad būtų laikomasi duomenų tikslumo ir vientisumo principų pagal BDAR 5 straipsnio 1 dalies d ir f punktus, žodis „turėtų“ turėtų būti pakeistas žodžiu „turi būti“.
42. Apskritai EDAV mano, kad 10 metų duomenų saugojimo laikotarpis yra labai ilgas, atsižvelgiant į tai, kad asmens duomenys gali apimti geografines buvimo vietas ir net nepilnamečių duomenis. EDAV rekomenduoja išsamiau pagrįsti bendrą maksimalų 10 metų duomenų saugojimo laikotarpį, kuriuo tinkamai suderinami duomenų subjektų ir (N)ADO interesai.

³² Žr. ISDP 11.2 straipsnį.

43. 2 modulio duomenys apima reguliarios veiklos adresus, nakvynės būstus ir sportininkų kontaktinę informaciją. Kadangi tai gali būti laikoma profiliavimu, duomenų saugojimo laikotarpis turėtų būti daug trumpesnis nei 10 metų. Tokie duomenys turėtų būti saugomi tik tais atvejais, kai su buvimo vieta susieti asmens duomenys nebėra aktualūs. Be to, pagal IST 4.10.13.1 straipsnį nebereikalaujama, kad sportininkai nurodytų savo „įprastą veiklą“, reikia pateikti informaciją tik apie savo treniruočių vietas ir atitinkamus laikotarpius. EDAV palankiai vertina šį pakeitimą, tačiau rekomenduoja minėtus pokyčius įgyvendinti ISDP A priede.
44. 3 modulis, skirtas gydomojo naudojimo išimčių duomenims, apima sveikatos duomenis. Nors papildomų medicininių duomenų saugojimo laikotarpis, kuris yra 12 mėnesių nuo galiojimo pabaigos, atrodo pagrįstas, TUE pažymos ir atmetimo formos saugomos 10 metų, nes jos „gali būti svarbios pakartotiniams tyrimams ar kitiems tyrimams“. Visų pirma dėl atmetimo formų EDAV siūlo WADA peržiūrėti saugojimo laikotarpį, suderinant jį su nurodytu tikslu ir apribojant jį tik iki absoliučiai būtinos trukmės.
45. ISDP A priedo 7 modulyje tyrimo įrašams nustatomas 10 metų saugojimo laikotarpis nuo bylos užbaigimo. EDAV abejoja tokių įrašų saugojimo 10 metų proporcingumu, ypač atsižvelgiant į tai, kad ne per kiekvieną tyrimą nustatoma, jog buvo pažeistos antidopingo taisyklės. Tokiomis aplinkybėmis standartinis 10 metų saugojimo laikotarpis gali būti neproporcingas.
46. Pagal ISDP A priedo 8 modulį duomenys apie kursus ir švietimo renginių datas saugomi tol, kol bus ištrinti visi kiti susiję įrašai arba asmuo nebebus aktyvus. Ši duomenų saugojimo laikotarpio apibrėžtis yra pernelyg neaiški ir turėtų būti patikslinta išsamiau. Tuo taip pat siekiama užtikrinti, kad atitinkami asmenys galėtų suprasti duomenų tvarkymo tvarkaraštį.
47. Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus aspektus, EDAV rekomenduoja peržiūrėti saugojimo laikotarpius, visų pirma atsižvelgiant į kiekvieno duomenų elemento būtinumą ir palyginus jį su tikslu, kuriuo grindžiama kiekviena duomenų tvarkymo operacija.

8. Nustatyti tolesnes kryptis, kaip organizacijoms geriau įgyvendinti pritaikytosios duomenų apsaugos principą

48. EDAV palankiai vertina integruotosios privatumo apsaugos koncepcijos įgyvendinimą ISDP ir palankiai vertina tai, kad jame kaip pavyzdžiai tiesiogiai nurodomos papildomos saugumo kontrolės ir duomenų kiekio mažinimo priemonės. Tačiau ISDP 5.1 straipsnyje išvardyti elementai neviseiškai atitinka BDAR 25 straipsnio 1 dalies reikalavimus. Pagal BDAR numatytą integruotosios privatumo apsaugos koncepciją reikalaujama, kad (N)ADO, veikiančios kaip duomenų valdytojai, į savo sistemų ir procesų dizainą įtrauktų duomenų apsaugos priemones. EDAV pažymi, kad ISDP neapima šios koncepcijos įgyvendinimo reikalavimų. **Todėl EDAV rekomenduoja minėtą problemą spręsti į ISDP įtraukiant konkrečius reikalavimus, kad (N)ADO įgyvendintų technines ir organizacines priemones, kuriomis būtų užtikrinta parama integruotai privatumo apsaugai. Ši rekomendacija taip**

pat galėtų būti taikoma kituose standartuose apibrėžtai duomenų tvarkymo veiklai, pavyzdžiui, dalijimuisi laboratorijų rezultatais per ADAMS, kaip aprašyta ISRM.

9. Specialių kategorijų asmens duomenų tvarkymas

49. EDAV pažymi, kad Kodekse ir ISDP numatytas asmens duomenų tvarkymas yra susijęs su dideliu „neskelbtinos asmeninės informacijos“ tvarkymu. EDAV pažymi, kad neskelbtinos asmeninės informacijos apibrėžtis ISDP yra šiek tiek panaši į specialių kategorijų asmens duomenų apibrėžtį pagal BDAR 9 straipsnį. EDAV rekomenduoja iš dalies pakeisti neskelbtinų asmens duomenų apibrėžtį, kad ji atitiktų BDAR 9 straipsnį. EDAV taip pat pakartoja, kad asmens duomenys, susiję su apkaltinamaisiais nuosprendžiais ir nusikalstamomis veikomis, turėtų būti tvarkomi tik laikantis griežtų sąlygų, kaip reikalaujama BDAR 10 straipsnyje.
50. EDAV palankiai vertina ISDP 5.3 straipsnyje nustatytą reikalavimą, kad neskelbtina asmeninė informacija turi būti tvarkoma laikantis konkrečių apsaugos priemonių arba procedūrų pagal taikytinus privatumo ir duomenų apsaugos teisės aktus. Šiuo atžvilgiu EDAV pažymi, kad specialių kategorijų asmens duomenų tvarkymas pagal BDAR paprastai draudžiamas, išskyrus atvejus, kai taikoma viena iš BDAR 9 straipsnio 2 dalyje nustatytų nukrypti leidžiančių nuostatų³³.
51. Tačiau EDAV pažymi, kad ISDP 5.3 straipsnio formuluotė yra gana bendro pobūdžio, jame teigiama, kad neskelbtina informacija turi būti tvarkoma laikantis „bet kokių konkrečių apsaugos priemonių ar procedūrų“, įtvirtintų ISDP ir taikytinuose privatumo ir duomenų apsaugos teisės aktuose, nenurodant, kokios tikslios apsaugos priemonės turi būti įdiegtos. Minėti papildomi apribojimai nėra išsamiai aprašyti ISDP, o, pavyzdžiui, 10.3 ar 11.3 straipsniuose, neatrodo, kad būtų nustatytos papildomos apsaugos priemonės, kuriomis būtų užtikrintas tokių duomenų saugumas ir ribotas saugojimas.
- ISDP 7.3 straipsnyje nurodyta, kad kai neskelbtina asmeninė informacija tvarkoma gavus sutikimą, turi būti gautas aiškus atitinkamo asmens sutikimas. Atkreipdama dėmesį į tai, kad šiomis aplinkybėmis aiškus sutikimas atitinka BDAR 9 straipsnio 2 dalies a punktą, EDAV pakartoja esanti susirūpinusi, kad sutikimas negali būti tinkamas asmens duomenų (įskaitant specialių kategorijų asmens duomenis) tvarkymo teisinis pagrindas pagal Kodeksą ir ISDP³⁴.
52. **Todėl EDAV rekomenduoja iš dalies pakeisti ISDP, atsižvelgiant į neskelbtiną numatomo duomenų tvarkymo pobūdį, ir nurodyti, kokių rūšių apsaugos priemonės gali prisidėti prie specialių kategorijų asmens duomenų apsaugos pagal BDAR 9 straipsnio 2 dalį, 25 straipsnio 1 dalį ir 32 straipsnį.**

³³ Žr. minėtą 4 straipsnį.

³⁴ Žr. minėtą 3 straipsnį.

10. Paaiškinti paskirto asmens, atsakingo už visų taikytinų privatumo ir duomenų apsaugos teisės aktų laikymąsi, funkcijas.

53. EDAV konstatuoja ISDP 4.4 straipsnyje nustatytą reikalavimą, kad *„antidempingo organizacijos paskiria asmenį, kuris būtų atskaitingas už šio tarptautinio standarto ir visų taikytinų privatumo ir duomenų apsaugos teisės aktų laikymąsi. Jos užtikrina, kad taip paskirto asmens kontaktiniai duomenys būtų lengvai prieinami asmenims pagal 8 straipsnį.“*
54. EDAV palankiai vertina tai, kad įtrauktas reikalavimas paskirti asmenį, atsakingą už duomenų apsaugos reikalavimų laikymąsi (N)ADO viduje, tačiau neaišku, koku mastu ISDP 4.4 straipsnyje numatyto asmens funkcijos atitinka duomenų apsaugos pareigūno (toliau – DAP) pareigas pagal BDAR 38–39 straipsnius.
55. ISDP 4.4 straipsnyje teigiama, kad paskirtasis asmuo yra *„atskaitingas už visų taikytinų privatumo ir duomenų apsaugos teisės aktų vykdymą“*. Tačiau iš BDAR 5 straipsnio 2 dalyje nustatyto atskaitomybės principo aiškiai matyti, kad duomenų valdytojas (šiuo atveju pati (N)ADO) yra atsakingas už reikalavimų laikymąsi ir gali tai įrodyti. Pagal BDAR paskirti duomenų apsaugos pareigūnai turėtų galėti savo pareigas ir užduotis vykdyti nepriklausomai ir be jokių duomenų valdytojo nurodymų dėl tų užduočių vykdymo. Šiuo atžvilgiu duomenų apsaugos pareigūnai negali būti laikomi atskaitingais už BDAR laikymąsi taip pat, kaip duomenų valdytojai, o paskirtasis asmuo (ISDP 4.4 straipsnis) tokią atskaitomybę įgyti gali. Galiausiai EDAV pažymi, kad 4.4 straipsnyje aiškiai nenurodyta, kam paskirtasis asmuo turi būti atskaitingas.
56. EDAV pažymi ir palankiai vertina tai, kad ISDP 4.4 straipsnyje nustatytas reikalavimas suteikti asmenims galimybę susipažinti su paskirtojo asmens kontaktine informacija atitinka BDAR 37 straipsnio 7 dalyje nustatytą reikalavimą dėl duomenų apsaugos pareigūno kontaktinių duomenų skelbimo.
57. Nepaisant ISDP 4.4 straipsnio, (N)ADO, kurioms taikomas BDAR, turi suvokti pareigą nustatyti, ar duomenų apsaugos pareigūno paskyrimas yra privalomas pagal BDAR 38 straipsnio 1 dalyje išdėstytus kriterijus. Nors pastaroji pareiga yra įgaliojimas konkrečiomis aplinkybėmis, laikantis taikymo srities, paskirti duomenų apsaugos pareigūną, (N)ADO, kurioms BDAR netaikomas, gali pageidauti paskirti lygiavertį asmenį, kad būtų užtikrintas taikytinų duomenų apsaugos įstatymų, administracinių teisės aktų ir ISDP reikalavimų laikymasis. Šis atsakingas asmuo ir (arba) grupė turėtų turėti pakankamai įgaliojimų, išteklių ir ekspertinių žinių, kad galėtų veiksmingai prižiūrėti privatumo praktiką, valdyti duomenų apsaugos riziką ir būti pagrindiniu kontaktiniu punktu su privatumu susijusiais klausimais. Atsakingų asmenų pareigos apima atitikties stebėseną, privatumo programų valdymą, vertinimų atlikimą ir, kai taikytina, koordinavimą su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir priežiūros institucijomis.
58. **Todėl EDAV rekomenduoja patikslinti, ar pagal ISDP 4.4 straipsnį paskirto asmens funkcijos turėtų būti lygiavertės duomenų apsaugos pareigūno funkcijoms pagal BDAR, ir, jei taip, suderinti funkcijas, susijusias su jo paskyrimu, pareigomis ir užduotimis. Be**

tokio patikslinimo EDAV mano, kad 4.4 straipsnis gali kelti riziką, kad (N)ADO, kurioms taikomas BDAR, nevykdys savo, kaip duomenų valdytojų, pareigų pagal BDAR 37–39 straipsnius.

11. Užtikrinti duomenų subjekto teisių veiksmingumą

59. EDAV palankiai vertina ISDP 8 straipsnio nuostatas, susijusias su informacijos teikimu asmenims. EDAV rekomenduoja į teiktinos informacijos apimtį konkrečiai įtraukti nuorodą į neapdorotos informacijos ir antidopingo žvalgybos informacijos rinkimą, kaip nustatyta ISII.
60. EDAV palankiai vertina ISDP 12 straipsnio nuostatas, pagal kurias asmenys turi teisę iš (N)ADO gauti prieigą prie savo asmens duomenų ir informacijos apie tai, kaip jie tvarkomi, taip pat reikalavimų, kurių (N)ADO turi laikytis, kad galėtų naudotis tokiomis duomenų apsaugos teisėmis, įgyvendinimą. Tačiau EDAV taip pat pažymi, kad esminiai reikalavimai pagal ISDP 12.1 straipsnio c punktą, 12.2, 12.3 ir 12.4 straipsnius yra nesuderinami su duomenų subjektų teisėmis pagal BDAR.
61. Visų pirma ISSPI 12.1. straipsnio c punkte numatyta teisės gauti asmens duomenų kopiją išimtis, kai tai *„akivaizdžiai prieštarauja antidopingo sistemos reputacijai arba antidopingo organizacijos gebėjimui planuoti arba atlikti bandymus iš anksto nepranešus, taip pat daryti tyrimus ir fiksuoti antidopingo taisyklės pažeidimus ir kitus teisinius skundus.“* Kaip pabrėžiama ankstesniame EDAV susirašinėjime³⁵, EDAV mano, kad nukrypti leidžianti nuostata suformuluota itin neaiškiai, todėl neatrodo, kad ji atitiktų BDAR.
62. Be to, ISDP 12.2 straipsnyje teigiama, kad (N)ADO turi atsakyti į duomenų subjekto prašymą leisti susipažinti su duomenimis, išskyrus atvejus, kai dėl to (N)ADO užkraunama neproporcinga našta. Pagal 12.3 straipsnį nustatyta, kad tais atvejais, kai (N)ADO atsisako leisti asmenims susipažinti su jų asmens duomenimis, asmuo turi būti *„kuo greičiau“* informuojamas apie prašymo atmetimo priežastis. EDAV atkreipia dėmesį į panašų požiūrį į ISDP 12.4 straipsnį, pagal kurį asmens duomenys negali būti taisomi ir keičiami, jei paaiškėja, kad tai yra neįmanoma arba reikalauja neproporcingų pastangų. Atsižvelgdama į minėtus aspektus, kadangi atrodo, jog tiek fizinių asmenų, tiek (N)ADO interesai nėra tinkamai subalansuoti, EDAV abejoja, ar asmenų teisės, susijusios su jų asmens duomenimis, yra veiksmingai užtikrinamos ISDP.
63. Šiuo atžvilgiu EDAV pakartoja, kad bet kokie duomenų apsaugos teisių apribojimai leidžiami tik tuo atveju, jei jie atitinka BDAR 23 straipsnyje išdėstytas sąlygas, pagal kurias valstybėms narėms leidžiama priimti teisėkūros priemonės, kuriomis siekiama apriboti tokių teisių taikymo sritį, jeigu šiuo apribojimu gerbiama asmenų pagrindinių teisių ir laisvių esmė ir jis demokratinėje visuomenėje yra būtina ir proporcinga priemonė.

³⁵ 2019 m. spalio 9 d. EDAV pirmininko laiškas ES Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narei (Ref: OUT2019-0035), p. 8.

64. Todėl EDAV rekomenduoja peržiūrėti ISDP 12 straipsnį, kad jis atitiktų BDAR 12–15 straipsnius ir visas atitinkamas EDAV gaires, taip pat BDAR 23 straipsnyje išdėstytas sąlygas, susijusias su galimais duomenų subjektų teisių apribojimais.
65. Galiausiai EDAV pakartoja, kad Kodekse turėtų būti numatyta teisė į veiksmingą teisių gynimo priemonę ir teisė į žalą, kurią asmenys patyrė dėl su ISPD nesuderinamos duomenų tvarkymo operacijos, atlyginimą³⁶.

Europos duomenų apsaugos valdybos vardu

Pirmininkė

(Anu Talus)

³⁶ Ten pat.